

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради
КЗ «Науковий ліцей імені
Анатолія Лигуна» КМР
протокол №1 від 28.08.2023

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор КЗ «Науковий ліцей
імені Анатолія Лигуна» КМР

Яна ЖУЧЕК

ПОЛОЖЕННЯ

**про внутрішню систему забезпечення якості
освіти Комунального закладу «Науковий ліцей імені
Анатолія Лигуна» Кам'янської міської ради**

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Комунального закладу «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» Кам'янської міської ради розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» (стаття 41. Система забезпечення якості освіти); статті 42 Закону України «Про повну загальну середню освіту»; «Положення про науковий ліцей та науковий ліцей-інтернат», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 року № 438; наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти»; Статутом КЗ «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» Кам'янської міської ради

Основні терміни та їх визначення

Академічна доброчесність - сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Заклад освіти – юридична особа публічного чи приватного права, основним видом діяльності якої є освітня діяльність.

Здобувачі освіти - вихованці, учні, студенти, курсанти, слухачі, стажисти, аспіранти (ад'юнкти), докторанти, інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом та формою здобуття освіти.

Інклюзивне освітнє середовище - сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

Інструмент - засіб, спосіб для досягнення чогось.

Кваліфікація – визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання).

Компетентність - динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи

успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Критерії - вимоги для визначення або оцінки людини, предмета, явища (або: ознака, на підставі якої виробляється оцінка).

Механізм - комплексний процес, спосіб організації.

Моніторинг якості освіти - система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти (інших суб'єктах освітньої діяльності), встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряму і причин відхилень від цілей.

Необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти, несвоєчасні записи в електронних класних журналах результатів оцінювання.

Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої діяльності чи організації освітнього процесу.

Освітній процес - система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей.

Освітня діяльність – діяльність суб'єкта освітньої діяльності спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті.

Освітня програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання.

Педагогічна діяльність - інтелектуальна, творча діяльність педагогічного (науково-педагогічного) працівника або самозайнятої особи у формальній та/або неформальній освіті, спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей.

Положення - локально-правовий акт, що визначає основні правила організації, описує мету, структуру, взаємні обов'язки групи людей чи організацій, які об'єдналися для досягнення спільної мети.

Правило - вимога для виконання якихось умов всіма учасниками якої-небудь дії.

Процедура - офіційно встановлений чи узвичаєний порядок здійснення, виконання

або оформлення чого-небудь.

Результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити й виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Рівень освіти – завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності освітньої програми, сукупністю компетентностей, які визначені, як правило, стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій.

Система освіти – сукупність складників освіти, рівнів і ступенів освіти, кваліфікацій, освітніх програм, стандартів освіти, ліцензійних умов, закладів освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, учасників освітнього процесу, органів управління у сфері освіти, а також нормативно-правових актів, що регулюють відносини між ними.

Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Стратегія - довгостроковий, послідовний, конструктивний, раціональний, підкріплений ідеологією, стійкий до невизначеності умов середовища план, який супроводжується постійним аналізом та моніторингом в процесі його реалізації та спрямований з певною метою на досягнення успіху в кінцевому результаті.

Універсальний дизайн у сфері освіти - дизайн предметів, навколишнього середовища, освітніх програм та послуг, що забезпечує їх максимальну придатність для використання всіма особами без необхідної адаптації чи спеціального дизайну.

Фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі.

Хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

Якість освіти - відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

Якість освітньої діяльності - рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

СТРУКТУРА

Внутрішня система забезпечення якості в закладі включає:

- ✓ стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- ✓ систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- ✓ критерії, правила й процедури оцінювання здобувачів освіти;
- ✓ критерії, правила й процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- ✓ критерії, правила й процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- ✓ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі для самостійної роботи;
- ✓ забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- ✓ безпекову складову закладу освіти;
- ✓ створення інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- ✓ моніторинг якості освіти;
- ✓ забезпечення публічності інформації про заклад освіти.

Внутрішні чинники забезпечення якості загальної середньої освіти:

- ✓ якість основних умов освітнього процесу;
- ✓ якість реалізації освітнього процесу;
- ✓ якість результатів освітнього процесу.

Забезпечення якості повної загальної середньої освіти закладу відповідає Державним стандартам відповідних рівнів, що є пріоритетом та спільною метою освітньої діяльності всіх її учасників.

Внутрішня система забезпечення якості освіти в Науковому ліцеї спрямована на вдосконалення усіх напрямів діяльності закладу.

Положення регламентує зміст і порядок забезпечення якості освіти для здобувачів загальної середньої освіти за такими напрямками:

- ✓ освітнє середовище;
- ✓ система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти;
- ✓ система педагогічної діяльності;
- ✓ система управлінської діяльності.

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти погоджується педагогічною радою, яка має право вносити в нього зміни та доповнення і затверджується керівником закладу.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- ✓ оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- ✓ контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- ✓ моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- ✓ створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Критеріями ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти є:

- ✓ досягнення здобувачів освіти, показники результатів їхнього навчання;
- ✓ відповідність показників успішності здобувачів освіти результатам їх навчання на кожному рівні повної загальної середньої освіти під час державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання;
- ✓ якісний склад та ефективність роботи педагогічних працівників;
- ✓ показник наявності освітніх, методичних і матеріально-технічних ресурсів для забезпечення якісного освітнього процесу.

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ЇЇ ВИКОНАННЯМ

1. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти

Науковий ліцей – заклад, який на основі високих моральних цінностей, інноваційних технологій та ефективного навчання формує людину, яка успішно реалізує себе в житті, навчається упродовж всього життя, легко адаптується до змін, забезпечуючи власний внесок у розвиток суспільства й держави.

Ліцей – лідер освіти Кам'янського, який забезпечує високу якість освіти й конкурентоспроможність своїх вихованців.

Місія закладу освіти:

- ✓ утворити колектив ліцеїстів, педагогів та батьків, що дотримуються необхідних етичних принципів та визначених законодавством про освіту правил, якими мають керуватися суб'єкти освітньої діяльності;
- ✓ забезпечити якісну освіту та всебічний розвиток ліцеїстів у відповідності до індивідуальних та суспільних потреб;
- ✓ розбудувати освітнє середовище для навчання, виховання й розвитку особистості;
- ✓ створити освітній простір, де ліцеїст розвивається в умовах довіри, свободи та рівності;
- ✓ забезпечити умови для всебічного розвитку, виховання та соціалізації особистості, готової до ефективної праці в конкурентоспроможному середовищі.

Принципи діяльності закладу освіти:

- ✓ забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- ✓ науковий характер освіти;
- ✓ різноманітність освіти;
- ✓ академічна доброчесність;
- ✓ академічна свобода;
- ✓ гуманізм;
- ✓ демократизм;
- ✓ єдність навчання, виховання та розвитку;
- ✓ виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- ✓ формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- ✓ формування культури здорового способу життя, екологічної культури й дбайливого ставлення до навколишнього середовища.

Стратегія та процедури забезпечення якості освіти в Науковому ліцеї базується на наступних **принципах**:

- ✓ принцип процесного підходу, що розглядає діяльність закладу як сукупність освітніх процесів, які спрямовані на реалізацію визначених закладом стратегічних цілей, при цьому управління якістю освітніх послуг реалізується через функції планування, організації, мотивації та контролю;
- ✓ принцип цілісності, який вимагає єдності впливів освітньої діяльності, їх підпорядкованості визначеній меті якості освітнього процесу;
- ✓ принцип безперервності, що свідчить про необхідність постійної реалізації

суб'єктами освітньої діяльності на різних етапах процесу підготовки випускника закладу;

- ✓ принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- ✓ принцип партнерства, що враховує взаємозалежність та взаємну зацікавленість суб'єктів освітнього процесу, відповідно до їх поточних та майбутніх потреб у досягненні високої якості освітнього процесу.

До процедур вивчення освітньої діяльності Наукового ліцею відносяться:

- ✓ здійснення контролю виконання чинного законодавства в галузі освіти, нормативних документів про освіту, наказів та рішень педагогічної ради;
- ✓ оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності;
- ✓ спостереження за реалізацією освітнього процесу; розробка рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні тощо;
- ✓ контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- ✓ спостереження за станом соціально-психологічного середовища;
- ✓ моніторингові дослідження змісту освіти, технологій навчання, ресурсного потенціалу, управління ресурсами та процесами;
- ✓ експертна оцінка ефективності результатів діяльності педагогічних працівників;
- ✓ вивчення результатів педагогічної діяльності, виявлення позитивних і негативних тенденцій в організації освітнього процесу та розробка на цій основі пропозицій з поширення передового педагогічного досвіду й усунення негативних тенденцій.

2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

Система та механізми забезпечення академічної доброчесності у Науковому ліцеї визначається *Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу*, схваленим педагогічною радою (**Додаток 1**).

Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Для забезпечення академічної доброчесності в Науковому ліцеї домінують наступні принципи:

- ✓ демократизм;
- ✓ законність;
- ✓ верховенство права;

- ✓ соціальна справедливість;
- ✓ пріоритет прав і свобод людини й громадянина;
- ✓ рівноправність;
- ✓ гарантування прав і свобод;
- ✓ науковість;
- ✓ професіоналізм та компетентність;
- ✓ партнерство і взаємодопомога;
- ✓ повага та взаємна довіра;
- ✓ відкритість і прозорість;
- ✓ відповідальність за порушення академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- ✓ дотримання норм Конституції України;
- ✓ дотримання норм чинного законодавства України у сфері освіти;
- ✓ дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- ✓ дотримання норм законодавства України про авторське право;
- ✓ повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального й майнового стану, а також інших обставин;
- ✓ об'єктивне та неупереджене оцінювання знання та вміння здобувачів освіти;
- ✓ якісне та результативне виконання своїх функціональних обов'язків;
- ✓ впровадження у свою діяльність інноваційних методів навчання;
- ✓ відповідно до вимог законодавства підвищення своєї кваліфікації;
- ✓ дотримання правил посилання на джерела інформації в разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо;
- ✓ не розголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства у сфері інформації та звернення громадян;
- ✓ надання достовірної інформації;
- ✓ контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- ✓ уникання приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- ✓ відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- ✓ негайного повідомлення адміністрації Наукового ліцею в разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу гарантованим законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ✓ дотримання норм Конституції України;
- ✓ дотримання норм чинного законодавства України у сфері освіти;
- ✓ дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- ✓ дотримання норм законодавства України про авторське право;
- ✓ повагу до педагогічних працівників;

- ✓ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- ✓ подання на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- ✓ повага честі та гідності інших осіб, навіть, якщо їхні погляди відрізняються від ваших;
- ✓ бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- ✓ використання в навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та грамотного посилання на них;
- ✓ не фальсифікувати або не фабрикувати інформацію, дослідження, наукові результати з їхнім наступним використанням у роботі;
- ✓ не пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності;
- ✓ не здійснювати або не заохочувати будь-якими способами зміну отриманої академічної оцінки;
- ✓ відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- ✓ негайно повідомляти адміністрацію Наукового ліцею в разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- *академічний плагіат* - оприлюднення (часткове або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими способами, як результат власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- *самоплагіат* - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- *фабрикація* - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- *фальсифікація* - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- *списування* - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- *обман* - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- *хабарництво* - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірних переваг в освітньому процесі;

- *необ'єктивне оцінювання* - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

За порушення правил академічної доброчесності *педагогічні працівники* притягуються до таких форм відповідальності, як:

- ✓ дисциплінарна;
- ✓ адміністративна;
- ✓ відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- ✓ позбавлення права брати участь у роботі, визначених законом органів, чи займати визначені законом посади;
- ✓ інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

При необ'єктивному оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання.

Спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих ідей, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії.

Надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи нематеріального характеру залежно від розміру, об'єму є підставою для притягнення педагогічного працівника до відповідальності судом першої інстанції.

За порушення правил академічної доброчесності *здобувачі освіти* притягуються до таких форм відповідальності:

- ✓ попередження;
- ✓ повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- ✓ повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- ✓ позбавлення або скорочення наданих закладом пільг;
- ✓ при моніторингу якості знань не зараховуються результати, при участі у I етапі (шкільному) Всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсах – робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учень не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах.

Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

- ✓ інформування здобувачів освіти, педагогічних працівників та батьків про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- ✓ розповсюдження методичних матеріалів;
- ✓ проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності, правильності написання науково-дослідницьких, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- ✓ ознайомлення здобувачів освіти та педагогічних працівників із Положенням про академічну доброчесність;

- ✓ посилення контролю вчителів, керівників секцій Малої академії наук, голів методичних об'єднань щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації в разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо.

Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення академічної доброчесності чи підготовки про можливість такого порушення, має право звернутися до директора Наукового ліцею, заступників директора з письмовою заявою.

У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, не розглядаються.

Заява щодо зазначеного порушення розглядається на засіданнях Комісії з питань академічної доброчесності. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм академічної доброчесності. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ✓ ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- ✓ особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- ✓ знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду Комісією питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- ✓ оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

3. Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів освіти

Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь учнів.

У контексті цього змінюються і підходи до оцінювання результату освітньої діяльності здобувачів освіти як складової освітнього процесу. Оцінювання в Науковому ліцеї ґрунтується на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня.

Результати освітньої діяльності ліцеїстів на всіх етапах освітнього процесу не можуть обмежуватися знаннями, вміннями, навичками. Метою навчання є сформовані компетентності, як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням

компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно й письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей у навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому й суспільному житті людини;

4) компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати й пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе й навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти й брати участь у справах громади;

б) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку й спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності в навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями й навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно та в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність у житті класу й школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними

проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, ухвалення власних рішень.

Оцінювання якості знань здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти», затверджених наказом МОН молоді і спорту № 329 від 13.04.2011 року. Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах. У Науковому ліцеї розроблено «Положення про систему оцінювання здобувачів освіти» (Додаток 2).

Основними видами оцінювання здобувачів освіти є поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація. Оприлюднення результатів контролю здійснюється відповідно до нормативних документів.

Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання/ НМТ.

Критерії оцінювання та очікувані результати освітньої діяльності здобувачів освіти є обов'язковою складовою навчальної програми предмету. На початку вивчення теми вчитель знайомить ліцеїстів із системою та критеріями її оцінювання.

Для врахування думки ліцеїстів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти.

Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради закладу освіти.

4. Критерії, правила й процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Внутрішня система забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності передбачає підвищення якості професійної підготовки фахівців відповідно до очікувань суспільства.

Вимоги до педагогічних працівників Наукового ліцею встановлюються у відповідності до розділу VII Закону України «Про освіту». Процедура призначення на посаду педагогічних працівників регулюється чинним законодавством (обрання

за конкурсом, укладення трудових договорів) відповідно до встановлених вимог (ст. 24 Закону «Про загальну середню освіту»).

Відповідність фаховості вчителя навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, або про вчене звання, або науковою спеціальністю, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом та проходженням відповідного підвищення кваліфікації.

Якість педагогічного складу регулюється прозорими процедурами відбору, призначення та звільнення з посади, кваліфікаційними вимогами та вимогами до професійної компетентності, системою підвищення кваліфікації.

Основними критеріями оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників Наукового ліцею є:

- ✓ стан забезпечення кадрами відповідно до фахової освіти;
- ✓ освітній рівень педагогічних працівників;
- ✓ результати атестації;
- ✓ систематичність підвищення кваліфікації;
- ✓ наявність педагогічних звань, почесних нагород;
- ✓ наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій, статей тощо;
- ✓ участь в експериментальній діяльності;
- ✓ результати освітньої діяльності;
- ✓ оптимальність розподілу педагогічного навантаження;
- ✓ показник плинності кадрів.

З метою вдосконалення професійної підготовки педагогів закладу шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей організовується підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється відповідно до статті 59 Закону України «Про фахову передвищу освіту», Положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом МОН України від 09 вересня 2022 року № 805, Постанови КМУ від 14 червня 2000 року № 963 «Про затвердження переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників», Постанови КМУ від 23 грудня 2015 № 1109 «Про затвердження переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників», Постанови КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 № 2736-20 «Про затвердження професійного стандарту за професіями», Наказ Міністерства освіти і науки України від 26 вересня 2005 року № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ», Наказ Міністерства освіти України від 15 квітня 1993 року № 102 «Про затвердження Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти»

Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватися.

Основними видами підвищення кваліфікації є:

- ✓ навчання за програмою підвищення кваліфікації при ДАНО;
- ✓ довгострокове підвищення кваліфікації (стажування, курси);
- ✓ короткострокове підвищення кваліфікації (участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо).

Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту». Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника впродовж п'яти років не може бути меншою за 150 годин, з яких певна кількість годин має бути обов'язково спрямована на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджує педагогічна рада.

Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників відбувається через:

- ✓ ефективне планування та прогнозування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх технологій, форм організації освітнього процесу та підходів до оцінювання навчальних досягнень із метою формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти;
- ✓ постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників;
- ✓ налагодження партнерських взаємовідносин із здобувачами освіти, їх батьками та іншими законними представниками, працівниками закладу освіти;
- ✓ організацію педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.

Показником ефективності та результативності діяльності педагогічних працівників є їхня атестація та сертифікація, яка проводиться відповідно до частини четвертої статті 54 Закону України «Про освіту», положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом МОН України від 09 вересня 2022 року № 805, постанови КМУ від 14 червня 2000 року № 963 «Про затвердження переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників», постанови КМУ від 23 грудня 2015 № 1109 «Про затвердження переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників», постанови КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 № 2736-20 «Про затвердження професійного стандарту за професіями», Наказу Міністерства освіти і науки України від 26 вересня 2005 року № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ», Наказу Міністерства освіти України від 15 квітня 1993 року № 102 «Про затвердження Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти»

Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки і на його основі розроблено «Положення про атестацію педагогічних працівників» у Науковому ліцеї (**Додаток 3**).

Одним із принципів організації атестації є здійснення *комплексної* оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу в закладі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо.

Визначення рівня результативності діяльності педагога, оцінювання за якими може стати підставою для визначення його кваліфікаційного рівня наведено в таблиці «Критерії оцінювання роботи вчителя» (**Додаток 4**).

Сертифікація педагогічних працівників - це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

5. Критерії, правила й процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти.

Управлінська діяльність керівних працівників закладу освіти на сучасному етапі передбачає вирішення низки концептуальних положень, а саме:

- ✓ створення умов для переходу від адміністративного стилю управління до громадсько-державного;
- ✓ раціональний розподіл роботи між працівниками закладу з урахуванням їх кваліфікації, досвіду та ділових якостей;

- ✓ забезпечення оптимальної організації освітнього процесу, який би забезпечував належний рівень освіченості й вихованості випускників та підготовку їх до життя в сучасних умовах;
- ✓ визначення найбільш ефективних для керівництва шляхів і форм реалізації стратегічних завдань, які б повною мірою відповідали особливостям роботи закладу та діловим якостям адміністрації, раціональне витрачання часу всіма працівниками закладу освіти;
- ✓ правильне та найбільш ефективне використання навчально-матеріальної бази та створення сприятливих умов для її поповнення в сучасних умовах;
- ✓ забезпечення високого рівня працездатності всіх учасників освітнього процесу;
- ✓ створення здорової творчої атмосфери в педагогічному колективі.

Сучасні положення освітнього менеджменту вимагають від керівника закладу освіти фахових компетенцій:

- ✓ прогнозувати позитивне майбутнє і формувати дух позитивних змін;
- ✓ забезпечувати відкрите керівництво;
- ✓ вивчати інтереси та потреби місцевої громади й суспільства в цілому, щоб визначати нові цілі й завдання;
- ✓ організовувати роботу колективу на досягнення поставлених цілей;
- ✓ працювати над залученням додаткових ресурсів для якісного досягнення цілей;
- ✓ постійно вчитися і стимулювати до активної педагогічної діяльності членів педагогічного колективу.

Діяльність керівника закладу визначається такими чинниками:

- ✓ рівнем його компетентності;
- ✓ обраною концепцією власної діяльності;
- ✓ рівнем розвитку й спрямованості організаційної культури закладу.

Установити ефективність навчально-виховного процесу, якість створених умов для його проведення, вплив керівника на продуктивність роботи закладу освіти неможливо без належної оцінки результатів його діяльності, тому в Науковому ліцеї розроблені «**Етапи оцінювання управлінської діяльності закладу освіти**» (Додаток 5).

6. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти.

Одним із основних елементів забезпечення якості освітнього процесу в Науковому ліцеї є наявність відповідних ресурсів (кадрових, матеріально-технічних, навчально-методичних та інформаційних) та ефективність їх застосування.

Освітні програми, за якими здійснюється освітній процес здобувачів загальної середньої освіти та повної загальної середньої освіти, забезпечують можливість досягнення ключових компетентностей.

Освітній процес здійснюється у 23 кабінетах і спортивній залі. У наявності освітні програми з усіх навчальних предметів, курсів за вибором, факультативів.

Бібліотечний фонд закладу нараховує 11056 примірників. Забезпеченість

освітнього процесу навчальною літературою становить 92 %.

Науковий ліцей має доступ до мережі Інтернет, баз даних у режимі online, електронну пошту tehnicallicey1@gmail.com

7. Інформаційні системи для ефективного управління закладом освіти

Однією з умов розвитку освіти є запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінську та освітню діяльність закладу освіти. Така діяльність проводиться у двох напрямках:

- ✓ упровадження інформаційних технологій в управлінську діяльність освітнього закладу;
- ✓ комп'ютеризація освітнього процесу.

Перший із зазначених напрямів полягає у створенні оптимальних умов роботи учасників освітнього процесу, застосування ними програмного забезпечення, що допомагає систематизувати роботу суб'єктів управління закладом на усіх рівнях.

Другий напрям - це впровадження в освітній процес електронних засобів навчання, розробка й застосування електронного супроводу занять, самостійної та виховної роботи й тестових програмних засобів. Дистанційне навчання у Науковому ліцеї реалізується за допомогою Google – сервісів у системі G Suite for Education.

Інновації в управлінні освітнім закладом на базі інформаційних технологій є ключовим механізмом, який дозволить створити переваги в конкурентному середовищі. У цьому напрямку основними заходами в розвитку інформатизації закладу є ефективна робота веб-сайту <http://licey-1.ho.ua/> та веб-платформи «Віртуальна учительська», інформування педагогів через електронні скриньки та застосування в роботі програмних засобів «Курс школа», груп у фейсбуці <https://www.facebook.com/groups/302128093599934>, каналу в телеграмі https://t.me/scientific_lyceum та рубрики в телеграмі «Ми у соцмережах» https://linktr.ee/scientific_lyceum

Основні функції інформаційного забезпечення в управлінні навчальним закладом:

- ✓ забезпечення учасників освітнього процесу інформацією, необхідною для взаємодії учнів, вчителів, батьків та адміністрації;
- ✓ інформування про стан освітнього процесу в навчальному закладі, про забезпеченість засобами навчання, про рівень навчальних досягнень учнів та професійну кваліфікацію вчителів;
- ✓ систематичне виявлення рівнів розвитку інтелекту, емоційно-психічного та фізичного здоров'я, освітніх потреб учнів;
- ✓ інформування педагогічних працівників про залучення батьків у процес виховання і навчання своїх дітей, інформування про труднощі, з якими стикаються батьки.

Завдання інформаційних систем в управлінні закладом освіти:

- ✓ забезпечення єдиного порядку документування, організація роботи з документами;
- ✓ упровадження в роботу з документами новітніх інформаційних технологій;

- ✓ забезпечення адміністрування веб-сайту, актуалізації інформації на ньому, безпеки захисту інформації, інформаційної безпеки, супровід роботи електронної пошти;
- ✓ висвітлення через засоби масової комунікації діяльності закладу;
- ✓ розгляд запитів на публічну інформацію, звернення громадян.

Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в закладі освіти сприяють електронна система збирання й аналізу інформації та частково система електронного документообігу.

Для обміну інформацією з якості освітнього процесу використовується відео-, аудіо- і магнітні носії інформації, розмножувальна техніка.

У ліцеї створений банк даних (статистика) за результатами освітнього процесу та освітньої діяльності:

- ✓ статистична інформація форм ЗНЗ-1, 1-ЗСО, 83-РВК;
- ✓ інформаційна база про якість освітнього процесу на рівні різних класів;
- ✓ інформаційна база про результати державної підсумкової атестації в співставленні з річними показниками;
- ✓ інформаційна база про результати зовнішнього незалежного оцінювання в співставленні з річними показниками;

Для забезпечення більш широких і різноманітних зв'язків ліцею із зовнішнім середовищем, у тому числі доступу до різних баз даних, джерел інформації Науковий ліцей підключено до швидкісного Інтернету. Є зона Wi-Fi підключення.

Для забезпечення створення єдиного інформаційного поля та забезпечення публічності інформації про заклад освіти в Науковому ліцеї функціонує офіційний сайт закладу <http://licey-1.ho.ua>.

8. Безпекова складова закладу освіти

У чинному законодавстві загальні вимоги, які забезпечують безпечне освітнє середовище закладу, регулює Закон «Про освіту». Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу визначаються в ньому у 53, 54 та 55 статтях.

Визначаємо три *основні складові* безпечного освітнього середовища:

- ✓ безпечні й комфортні умови праці та навчання;
- ✓ відсутність дискримінації та насильства;
- ✓ створення інклюзивного й мотивувального простору.

Створення безпечних умов у закладі освіти спрямоване на виконання таких завдань:

- ✓ формування в учнів компетентностей, важливих для успішної соціалізації особистості;
- ✓ впровадження демократичної культури, захист прав дитини і формування демократичних цінностей;
- ✓ запобігання та протидія таким негативним явищам серед дітей та учнівської молоді як насильство, кібербулінг, булінг тощо;
- ✓ формування у дітей і підлітків життєвих навичок (психосоціальних компетентностей), які сприяють соціальній злагодженості, відновленню психологічної рівноваги;

- ✓ запобігання та протидія торгівлі людьми, формування у школярів таких життєвих навичок, як спілкування, ухвалення рішень, критичне мислення, управління емоціями, стресами та конфліктними ситуаціями, формування цінностей та набуття відповідних компетентностей;
- ✓ формування морально-етичних, соціальних, громадянських ціннісних орієнтирів, виховання національно свідомої, духовно багатої, фізично досконалої особистості;
- ✓ профілактика девіантної поведінки, правопорушень та злочинності серед неповнолітніх;
- ✓ профілактика залежностей та шкідливих звичок, пропаганда здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я як найвищої соціальної цінності;
- ✓ формування творчого середовища, залучення учнів в позаурочний час до спорту, творчості, мистецтва, інших громадських заходів з метою їх позитивної самореалізації та соціалізації;
- ✓ розвиток творчої співпраці педагогічного колективу, учнів і батьків на засадах педагогіки партнерства.

Критеріями безпечного освітнього середовища в закладі освіти є:

- ✓ дотримання вимог санітарно-гігієнічних правил і норм: приміщення та територія закладу освіти охайні та доглянуті;
- ✓ забезпечення закладу навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідно для реалізації освітньої програми;
- ✓ дизайн освітнього середовища закладу функціональний та дозволяє максимально ефективно використовувати приміщення та територію закладу в освітньому процесі;
- ✓ здобувачі освіти та працівники закладу обізнані з вимогами щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх;
- ✓ педагогічні працівники обізнані щодо правил поведінки в разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та працівниками закладу чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях;
- ✓ у закладі створено умови для здорового харчування;
- ✓ у закладі створено умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті;
- ✓ у закладі застосовуються підходи для адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу, професійної адаптації працівників.

Критерії для оцінювання безпеки освітнього середовища щодо запобігання будь-яких форм насильства та дискримінації:

- ✓ заклад планує та реалізує діяльність щодо протидії будь-яким проявам дискримінації, булінгу;

- ✓ у закладі оприлюднено правила поведінки учасників освітнього процесу, що забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини;
- ✓ керівництво закладу, педагогічні працівники обізнані щодо ознак різних форм булінгу, іншого насильства та дотримуються порядку реагування на їх прояви;
- ✓ у закладі організована робота психологічної служби, у тому числі для психологічного супроводу учасників освітнього процесу, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу, іншого насильства;
- ✓ заклад взаємодіє з органами та службами щодо захисту прав дітей, правоохоронними органами, у тому числі залучає їх до заходів із запобігання булінгу, іншому насильству.

9. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

Особам з особливими освітніми потребами в Науковому ліцеї освіта надається нарівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби таких осіб.

Універсальний дизайн закладу створюється на таких принципах:

1. Рівність і доступність використання.
2. Гнучкість використання. Дизайн повинен забезпечити наявність широкого переліку індивідуальних налаштувань і можливостей з урахуванням потреб користувачів.
3. Просте та зручне використання. Дизайн повинен забезпечувати простоту та інтуїтивність використання незалежно від досвіду, освіти, мовного рівня та віку користувача.
4. Сприйняття інформації з урахуванням різних сенсорних можливостей користувачів. Дизайн повинен сприяти ефективному донесенню всієї необхідної інформації до користувача незалежно від зовнішніх умов або можливостей сприйняття користувача.
5. Припустимість помилок. Дизайн повинен звести до мінімуму можливість виникнення ризиків і шкідливих наслідків випадкових або ненавмисних дій користувачів.
6. Низький рівень фізичних зусиль. Дизайн розраховано на затрату незначних фізичних ресурсів користувачів, на мінімальний рівень стомлюваності.
7. Наявність необхідного розміру й простору. Наявність необхідного розміру й простору при підході, під'їзді та різноманітних діях, незважаючи на фізичні параметри, стан і ступінь мобільності користувача.
8. Моніторинг якості освіти осіб з особливими освітніми потребами. Основними завданнями моніторингу інклюзивного навчання є:
 - ✓ Відстеження здобуття дітьми з особливими освітніми потребами освіти відповідного рівня в середовищі здорових однолітків відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти;
 - ✓ Контроль забезпечення різнобічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей;

- ✓ Створення корекційно-розвивального середовища для задоволення освітніх потреб учнів з особливими освітніми потребами;
- ✓ Створення позитивного мікроклімату в закладі для класів з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими учнями;
- ✓ Забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;
- ✓ Надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальних планів та програм навчання.

10. Моніторинг якості освіти

Моніторинг якості освіти - це система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти (інших суб'єктах освітньої діяльності), встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряму і причин відхилень від цілей.

Моніторинг якості освіти в закладі може бути внутрішній та зовнішній.

Внутрішній моніторинг (самооцінювання) якості освіти проводиться закладом освіти (іншими суб'єктами освітньої діяльності). У Науковому ліцеї розроблено «Положення про внутрішній моніторинг якості освіти» (Додаток 6).

До *основних завдань* внутрішнього моніторингу відноситься:

- ✓ здійснення систематичного контролю за освітнім процесом у ліцеї;
- ✓ створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу;
- ✓ аналіз чинників впливу на результативність успішності, підтримка високої мотивації навчання;
- ✓ створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації здобувачів освіти й педагогів;
- ✓ прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в ліцеї.

Предметом моніторингу є якість освітнього процесу в закладі освіти.

Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу в ліцеї, що включає кілька рівнів:

- ✓ здобувач освіти;
- ✓ учитель;
- ✓ класний керівник;
- ✓ батьки і громадськість та ін.

Суб'єктами моніторингу виступають:

- ✓ моніторингова група;
- ✓ адміністрація закладу;
- ✓ органи управління освітою (різних рівнів).

Показники внутрішнього моніторингу:

- ✓ результати навчання ліцеїстів;
- ✓ результативність роботи з обдарованими учнями;
- ✓ якість педагогічних кадрів та результати підвищення кваліфікації педагогічними працівниками ліцею;
- ✓ педагогічна діяльність;
- ✓ участь учнів у ліцейних проєктах;
- ✓ соціально-психологічний розвиток учнів ліцею;
- ✓ формування іміджу сучасного закладу освіти.

Основними формами моніторингу є:

- ✓ самооцінювання власної діяльності педагогами, здобувачами освіти, адміністрацією;
- ✓ внутрішня оцінка діяльності адміністрацією, керівниками предметних кафедр (проведення контрольних робіт, відвідування уроків, факультативних занять, тощо);
- ✓ аналіз рівня успішності, кількості призерів та переможців всіх етапів Всеукраїнських предметних олімпіад, конкурсів – захисту наукових робіт МАНу, творчих та інтелектуальних конкурсів;
- ✓ аналіз результативності працевлаштування випускників школи;
- ✓ зовнішнє оцінювання діяльності органами управління освітою.

Критерії моніторингу:

- ✓ об'єктивність (створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу);
- ✓ систематичність (згідно з алгоритмом дій, етапів та в певній послідовності);
- ✓ відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість оцінювання, шляхи перевірки результатів;
- ✓ надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- ✓ гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

Очікувані результати:

- ✓ Отримання результатів стану освітнього процесу в закладі освіти.
- ✓ Покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських та тактичних рішень.

Підсумковий етап моніторингу:

- ✓ Підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.
- ✓ Дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних об'єднань, нарадах при директору, педагогічних радах.
- ✓ За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

11. Наукове товариство імені Миколи Наказного

Метою діяльності НТУ є залучення вчителів та учнів закладу до науково-дослідницької діяльності, ознайомлення з основами методології та методами наукового дослідження, представлення інтересів учнів у науково-практичній сфері,

сприяння їх інноваційній діяльності та надання можливості презентувати свої наробки та дослідження на конкурсах, олімпіадах, науково-освітніх заходах різних рівнів: обласних, всеукраїнських та міжнародних.

Напрями діяльності:

надання учням знань з основ організації та проведення науково-дослідницької роботи;

індивідуальна науково-дослідницька робота під керівництвом педагогів закладу, науковців вищих закладів освіти та науково-дослідницьких установ.

Науково-практична робота:

проведення конференцій, семінарів, круглих столів, конкурсів;

участь у науково-освітніх заходах міського, обласного, всеукраїнського та міжнародного рівнів.

Ознайомлення учнів зі специфікою підготовки наукових матеріалів.

Організація обміну досвідом з науковими товариствами учнів інших освітніх закладів.

Завдання:

сприяння росту початкових навичок науково-пошукової роботи, розвиток творчого мислення вихованців закладу;

прищеплення вмінь та навичок самостійного проведення пошукової, науково-дослідницької роботи та участі у науково-практичних заходах;

залучення до поглибленого вивчення і дослідження актуальних наукових проблем сучасності;

виховання вмінь та навичок роботи з науковими джерелами.

Членами НТУ можуть бути учні 8-11 класів, які мають здібності та виявили прагнення до науково-дослідницької роботи, добре навчаються, позитивно характеризуються педагогами, вчителями та науковцями.

Кандидати набувають статусу членів НТУ на підставі рішення, прийнятого на засіданні зборів загальним відкритим голосуванням більшістю голосів.

Структура наукового товариства і органи управління

1. Засновником наукового учнівського товариства є навчальний заклад. Управління діяльністю наукового товариства здійснюється його засновником – навчальним закладом.

Координацію діяльністю НТУ здійснює територіальне відділення Малої академії наук України.

Безпосереднє керівництво НТУ здійснює заступник директора, який відповідає за науково-дослідницьку діяльність закладу або інша особа, визначена установчими зборами учасників навчально-виховного процесу.

2. Загальні збори відбуваються не рідше двох разів на рік. На зборах керівник НТУ, керівники наукових секцій звітують про роботу за минулий рік та планують

роботу на новий навчальний рік. У період між зборами керівництво НТУ здійснює рада НТУ, діяльність якої регулюється положенням (статутом).

3. До складу ради НТУ входять голова, заступник голови, секретар, члени НТУ.

Склад ради НТУ обирається один раз на два роки.

Засідання ради НТУ проводяться не менше двох разів на рік.

4. Керівництво радою НТУ здійснює голова.

Голова ради НТУ здійснює загальне керівництво НТУ, визначає головні напрями розвитку НТУ, затверджує розподіл обов'язків між членами ради.

Секретар відповідає за ведення та збереження документації НТУ.

5. Структура наукового товариства учнів має:

наукові відділення, секції.

6. Діяльність НТУ може організовуватися за такими формами:

гуртки та інші творчі об'єднання, які працюють протягом року на базі загальноосвітніх, професійно-технічних і позашкільних навчальних закладів;

індивідуальна та групова робота членів НТУ під керівництвом педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, спеціалістів тощо;

колективна робота творчих груп, експедиції, табірні збори, літні наукові школи, лекторії тощо;

факультативи та спецкурси;

пересувні навчальні лабораторії;

очно-заочні школи та консультаційні пункти для учнів із сільської місцевості та віддалених районів;

пересувні творчі лабораторії;

дистанційне навчання;

інтелектуальні змагання з різних галузей знань.

7. НТУ може мати такі відділення та секції:

1. Математики.

Секції: математика, прикладна математика, математичне моделювання.

2. Фізики та астрономії.

Секції: теоретична фізика, експериментальна фізика, астрономія та астрофізика, аерофізика та космічні дослідження

3. Технічних наук

Секції: технологічні процеси та перспективні технології, електроніка та приладобудування, матеріалознавство, авіа- та ракетобудування, машинобудування і робототехніка, інформаційно-телекомунікаційні системи та технології, екологічно

безпечні технології та ресурсозбереження, науково-технічна творчість та винахідництво

4. Комп'ютерних наук.

Секції: комп'ютерні системи та мережі, безпека інформаційних та телекомунікаційних систем, технології програмування, інформаційні системи, бази даних та системи штучного інтелекту, Internet-технології та WEB дизайн.

5. Хімії та біології.

Секції: біологія, зоологія, ботаніка, медицина, валеологія, психологія, хімія

6. Екології та аграрних наук

Секції: екологія, охорона довкілля та раціональне природокористування, сучасні біотехнології.

7. Літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства.

Секції: українська література, світова література, фольклористика, мистецтвознавство, літературна творчість.

8. Мовознавства.

Секції: українська мова, англійська мова.

9. Історії та правознавства.

Секції: історія України, філософія, правознавство.

10. Філософії та суспільствознавства

Секції: соціологія, правознавство, педагогіка, журналістика

11. Наук про Землю

Секції: географія та ландшафтознавство, геологія, геохімія та мінералогія

12. Економіки

Секції: економічна теорія та історія економічної думки, мікроекономіка та макроекономіка, фінанси, грошовий обіг і кредит

Просвітницька діяльність

6.1. НТУ проводить просвітницьку діяльність серед учнів (вихованців, слухачів) навчальних закладів, здійснює популяризацію діяльності НТУ.

6.2. Просвітницька діяльність НТУ спрямовується на реалізацію завдань з навчання, виховання та розвитку членів НТУ, стимулювання їх інтелектуального й творчого самовдосконалення.

6.3. НТУ може висвітлювати свою діяльність у засобах масової інформації, на офіційному веб-сайті навчального закладу, в якому воно діє, тощо (**Додаток 7**).

12. Забезпечення публічності інформації про заклад освіти

Публічність інформації про діяльність забезпечується згідно зі статтею 30 Закону України «Про освіту».

На офіційному сайті закладу освіти розміщено інформацію, яку вимагає стаття 30 Закону України «Про освіту»:

- ✓ статут закладу освіти;
- ✓ ліцензія на провадження освітньої діяльності;
- ✓ структура та органи управління закладу освіти;
- ✓ кадровий склад закладу освіти згідно з ліцензійними умовами;
- ✓ правила прийому до закладу освіти;
- ✓ освітні програми, що реалізуються в закладі освіти, та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою;
- ✓ територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником;
- ✓ ліцензований обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються у закладі освіти;
- ✓ мова освітнього процесу;
- ✓ матеріально-технічне забезпечення закладу освіти;
- ✓ результати моніторингу якості освіти;
- ✓ річний звіт про діяльність закладу освіти.

Крім зазначеного, на сайті розміщуються фінансові звіти про надходження та використання всіх коштів, отриманих як благодійна допомога.

Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті, систематично поновлюється.

З метою використання інформаційно-комунікаційних технологій для ефективного управління освітнім процесом у закладі освіти створено інформаційно-освітнє середовище на порталі інформаційної системи управління освітою (ІСУО).

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Однією з важливих проблем забезпечення якості освітнього процесу в цілому залишається оцінка ефективності управління освітнім процесом зокрема, тому дана модель передбачає можливість вироблення своєї системи критеріїв, чинників, за якими можна оцінювати ефективність освітнього процесу, що дасть можливість вносити відповідні корективи в його організацію.

Рівень розвитку сучасної освіти вимагає від закладу високорозвиненого вміння обирати форми, методи, типи управління педагогічним колективом, ставити серйозні вимоги до його ділових та особистісних якостей, серед яких:

- ✓ цілеспрямованість та саморозвиток;
- ✓ компетентність;
- ✓ динамічність та самокритичність;
- ✓ управлінська етика;
- ✓ прогностичність та аналітичність;
- ✓ креативність, здатність до інноваційного пошуку.
- ✓ здатність ухвалювати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

Разом з тим, ефективність управлінської діяльності закладу характеризується станом реалізації його управлінських функцій, основних аспектів та видів

діяльності, ступенем їх впливу на результативність освітнього процесу з урахуванням основних чинників, завдяки яким проводиться самоаналіз, а саме:

1. Стратегічне планування розвитку закладу, основане на висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності.
2. Річне планування розвитку закладу освіти.
3. Здійснення аналізу й оцінки ефективності реалізації планів, проєктів.
4. Реальне календарне планування враховує усі напрями діяльності ліцею та доводиться до відома усіх суб'єктів освітнього процесу.
5. Забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів.
6. Поширення позитивної інформації про заклад (засобами веб-сайтів, інформаційних бюлетенів, громадських конференцій, семінарів, контактів із ЗМІ тощо).
7. Створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні). Наявність засобів для фізичного, інтелектуального розвитку учнів та педколективу.
8. Застосування ІКТ-технологій у навчально-виховному процесі та повсякденному житті.
9. Забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу.
10. Позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників та громадськості.

Отже, внутрішня система забезпечення якості освіти в Науковому ліцеї має бути об'єктивною, відкритою, інформативною, прозорою.

Дане Положення може підлягати доповненню або змінам за рішенням педагогічної ради КЗ «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» КМР.